

KOHTA 1: Aineen tai seoksen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot

· **Laatimispäivä:** 08.02.2008

· **1.1 Tuotetunniste**

· **Kauppanimike:** *ABS-M30i Model*

· **1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella**
Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

· **Aineen / valmisteiden käyttö** *Filament for Stratasys® Inc. FDM™ modeler*

· **1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot**

· **Valmistaja / Toimittaja:**

Stratasys, Inc.

7665 Commerce Way

Eden Prairie, MN 55344

USA

Tel +1 952 937 3000

Fax +1 952 937 0070

For information in Europe contact:

C.S.B. GmbH

Düsseldorfer Straße 113

D-47809 Krefeld

Germany

Tel.: +49-2151-6520860

Fax: +49-2151-6520869

E-Mail: info@csb-online.de

· **Käyttöturvallisuustiedotteesta vastaavan toimivaltaisen henkilön sähköpostiosoite** *sdb@csb-online.de*

· **Tietoja antaa:** *Osasto tuoteturvallisuus*

· **1.4 Häätäpuhelinnumero:** *Niin kuin edellä tai läheisin myrkytystietokeskus.*

KOHTA 2: Vaaran yksilöinti

· **2.1 Aineen tai seoksen luokitus**

· **Luokitus asetuksen (EY) N:o 1272/2008 mukaisesti** *Tuotetta ei ole luokiteltu CLP-asetuksen mukaan.*

· **Luokitus direktiivin 67/548/EY tai direktiivin 1999/45/EY mukaisesti** *tarpeeton*

· **Luokitusjärjestelmä:**

Tuote ei ole Euroopan yhteisön lainsäädännön mukaisen merkintävelvollisuuden alainen direktiivin "Yleinen luokitusdirektiivi EU:n valmisteille" viimeksi korjatun version mukaisesti.

· **2.2 Merkinnät**

· **EU-direktiivien mukainen merkintä:**

Ainetta ei "EY-valmisteita koskevien yleisten voimassaolevien luokitusmääräysten" tarvitse merkitä.

Noudatettava kemikaalien käsittelyssä yleisesti voimassaolevia varoitoimenpiteitä.

· **Lisätietoja:** *tarpeeton*

· **2.3 Muut vaarat**

· **PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset**

· **PBT:** *Ei voida käyttää.*

· **vPvB:** *Ei voida käyttää.*

KOHTA 3: Koostumus ja tiedot aineosista

· **3.2 Kemialliset ominaisuudet: Seokset**

· **Selostus:** *Polymeeri*

· **Sisältää vaarallisia aineita:** *tarpeeton*

· **Muita aineita:** *Termoplastinen akryylikopolymeeri*

FI

(jatkuu sivulla 2)

Kauppanimike: ABS-M30i Model

(jatkuu sivulla 1)

KOHTA 4: Ensiaputoimenpiteet**· 4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus****· Yleisohjeet:** Aineen saastuttamat vaatekappaleet on riisuttava.**· hengitettyä:***Huolehdyttävä raittiin ilman saannista. Oireiden esiintyessä pyydettyä lääkärin apua.**Hajoamistuotteita hengittänyt on toimitettava raittiiseen ilmaan ja pidettävä levossa. Toimitettava lääkäriin.***· ihokosketuksessa:***Pestävä paljon vedellä ja saippualla.**Käännyttävä lääkärin puoleen, mikäli iho on jatkuvasti ärsyntynyt.**Ihonkohdat, jotka ovat joutuneet kosketuksiin sulaneen tuotteen kanssa huuhdotaan nopeasti kylmällä vedellä.**Jähmettynyttä ainetta ei vedetä pois iholta.**Käännyttävä heti lääkärin puoleen.***· aineen päästyä silmiin:***Silmiä huuhdotaan luomet auki juoksevan veden alla useita minutteja. Oireiden kestäessä käännyttään lääkärin puoleen.**Poista piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista.***· nieltyä:***Huuhdotaan suu ja juotetaan runsaasti vettä.**Ei pakoteta oksentamaan.**Käännyttävä lääkärin puoleen oireiden jatkuessa.***· 4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet***Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.***· 4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet***Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.***KOHTA 5: Palontorjuntatoimenpiteet****· 5.1 Sammutusaineet****· Sopivat sammutusaineet***Vesisuihku**Vaahto***· Turvallisuussyistä sopimattomat sammutusaineet***Täysi vesisuihku.**Hiilidioksidi**Kuivakemikaalisammutin.**BBC-jauhe**Lack of cooling capacity may permit re-ignition.***· 5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat***Kuumennettaessa tai tulipalossa myrkylliset kaasut mahdollisia.**Ärsyttäviä kaasuja/höyryjä**Tulipalossa voi vapautua:**Savu**Hiilimonoksidi ja hiilidioksidi**Hiilivedyt**Syaanivetyä (HCN)**Määrätynlaisissa tulipaloissa muiden myrkyllisten ainehiukkasten esiintyminen voi olla mahdollista.***· 5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet****· Erikoinen suojavarustus:** Käytettävä ulkoilmasta riippumatonta hengityssuojainta.**KOHTA 6: Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä****· 6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa***Vältettävä pölyn muodostumista.*

(jatkuu sivulla 3)

FI

Kauppanimike: ABS-M30i Model

(jatkuu sivulla 2)

- Vältettävä pölyn hengittämistä.*
- Eristettävä sytytyslähteistä*
- Vältettävä kosketusta silmiin.*
- Vuotanut aine aiheuttaa liukastumisvaaran.*
- **6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet:** *Estettävä pääsy viemäreihin/pintavesiin/pohjaveteen.*
- **6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet:**
Annetaan jähmettyä, otetaan talteen mekaanisesti.
Talteenotettu aine hävitetään määräysten mukaisesti.
- **6.4 Viittaukset muihin kohtiin**
Turvallista käsittelyä koskevia ohjeita kappaleessa 7.
Henkilökohtaista suojavarustusta koskevia ohjeita kappaleessa 8.
Aineen hävitystä koskevia ohjeita kappaleessa 13.

KOHTA 7: Käsittely ja varastointi

- **7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet**
Huolehdittava hyvästä tuuletuksesta/imusta työpaikalla.
Vältettävä pölyämistä.
Muodostuvaa pölyä/savua ei saa hengittää.
Pöly, jota ei voida välttää, on puhdistettava säännöllisesti.
Varottava kemikaalin joutumista iholle ja silmiin.
Ottakaa huomioon HTP:n ja/tai muut rajaarvot.
Vältettävä kosketusta kuumaan tuoteseen.
- **Palo- ja räjähdysuojaohjeet:**
Estettävä staattisen sähkön aiheuttama kipinöinti.
Eristettävä sytytyslähteistä - tupakanpolto kielletty.
Suoritettava toimenpiteet sähköstaattista latausta vastaan.
Hienon pölyn kerääntyminen voi ilman kanssa aiheuttaa pölynräjähdysvaaran.
- **7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet**
- **Varastointi:**
 - **Varastotiloille ja säiliöille asetettavat vaatimukset:** *Huomatkaa vesioikeuden määräykset.*
 - **Yhteisvarastointiohjeet:** *Ei tarvita.*
 - **Lisätietoja varastointiehtoihin** *Varastoitava hyvin suljetuissa astioissa viileässä ja kuivassa paikassa.*
- **7.3 Erityinen loppukäyttö** *Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.*

KOHTA 8: Altistumisen ehkäiseminen ja henkilönsuojaimet

- **Lisäohjeita teknisten laitteiden varustukseen:** *Ei muita tietoja, ks. kohta 7.*
- **8.1 Valvontaa koskevat muuttujat**
- **Aineosat työpaikkakohtaisin valvottavin raja-arvoin:**
Orgaaninen pöly
HTP-arvo/8 h: 5 mg/m³
HTP-arvo/15 min: 10 mg/m³
- **Lisäohjeet:** *Tiedot perustuvat valmistushetkellä voimassaoleviin luetteloihin.*
- **8.2 Altistumisen ehkäiseminen**
- **Henkilökohtainen suojavarustus:**
- **Yleiset suoja- ja hygieniatoimenpiteet:**
Pidettävä loitolla elintarvikkeista, juomista ja rehuista.
Työn aikana on syöminen, juominen, tupakoiminen, nuuskaaminen kielletty.
Pölyä/savua/sumua ei saa hengittää.
Vältettävä ihokosketusta ja kosketusta silmiin.
Kädet on pestävä ennen taukoja ja työn päätyttyä.
- **Hengityssuoja: I**
Jos HTP:t ja muut rajaarvot otetaan aina varmasti huomioon normaalisesti ei tarvita erikoisia toimia.

(jatkuu sivulla 4)

FI

Kauppanimike: ABS-M30i Model

(jatkuu sivulla 3)

- **Käsisuojus: I**
Kemikaalinsuojakäsineet eivät ole pakolliset
Kuumuudelta suojaavat käsineet kun kuuma/sulanut tuote käsitellään.
- **Silmäsuojus: I** Suojalasit
- **Kehosuojus:** Lämpöä kestävä suojavaatetus kun kuuma/sulanut tuote käsitellään.

KOHTA 9: Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

- **9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot**
- Yleiset ohjeet
- **Olomuoto:**
 - **Muoto: I** kiinteä
 - **Väri: I** erilainen, värjäntymisestä riippuen
- **Haju: I** heikko
- **Hajukynnys:** ei määrätty
- **pH-arvo:** ei voida käyttää
- **Tilanmuutos**
 - **Sulamispiste/sulamisalue:** ei voida käyttää
 - **Kiehumispiste/kiehumisalue:** ei voida käyttää
- **Leimahduspiste:** ei määrätty
- **Syttyvyys (kiinteä, kaasumainen):** palava
- **Syttymislämpötila:** ei määrätty
- **Hajaantumislämpötila:** ei määrätty
- **Itsesyttyvyys:** Tuote ei ole itsestään syttyvä.
- **Räjähdysvaara:** Hienon pölyn kerääntyminen voi ilman kanssa aiheuttaa pölynräjähdysvaaran.
- **Räjähdyksrajat:**
 - **alempi:** ei määrätty
 - **ylempi:** ei määrätty
- **Syttymistä edistävät ominaisuudet** ei voida käyttää
- **Höyrypressio:** häviävä
- **Tiheys:** > 1 g/cm³
- **Suhteellinen tiheys 20 °C lämpötilassa** > 1 (H₂O = 1)
- **Höyryn tiheys** ei määrätty
- **Höyrystymisnopeus** häviävä
- **Liukenevuus/sekoittuvuus veteen:** liukenematon
- **Jakaantumiskerroin (-oktanoliväsi):** ei määrätty
- **Viskositeetti:**
 - **dynaaminen:** ei voida käyttää
 - **kinemaattinen:** ei voida käyttää
- **9.2 Muut tiedot** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

KOHTA 10: Stabiilisuus ja reaktiivisuus

- **10.1 Reaktiivisuus** see 10.3

(jatkuu sivulla 5)

FI

Kauppanimike: ABS-M30i Model

(jatkuu sivulla 4)

- **10.2 Kemiallinen stabiilisuus**
- **Terminen hajoavuus / vältettävät olosuhteet:**
Ei hajaantumista määräystenmukaisessa varastoinnissa ja käsittelyssä.
Vältettävä iskuja, hankausta, kumuutta, kipinöitä, staatista sähköä.
- **10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus**
Hienon pölyn kerääntyminen voi ilman kanssa aiheuttaa pölynräjähdysvaaran.
- **10.4 Vältettävät olosuhteet** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- **10.5 Yhteensopimattomat materiaalit:** Vahvoja hapettimia
- **10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet:**
Ärsyttäviä kaasuja/höyryjä
Myrkyllisiä kaasuja/höyryjä
Savu
Hiilimonoksidi ja hiilidioksidi
Hiilivedyt
Syaanivety (sinihappo)
Styreeni
Aldehydit
Fenoli
Akrylinitriili
Typpioksidit (NOx)

KOHTA 11: Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

- **11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista**
- **Akuutti myrkyllisyys:**
- **Luokittelurelevantti LD/LC50-arvot:**
arvioitu

Oraali	LD50	> 5000 mg/kg (rotta)
Dermaali	LD50	> 2000 mg/kg (kaniini)

- **Ensisijainen ärsyttävä vaikutus:**
- **iholla:** Mekaanisen ärsytyksen vaara pölyhiukkasilla.
- **silmiin:** Mekaanisen ärsytyksen vaara pölyhiukkasilla.
- **Herkistyminen:** Tiedossa ei ole herkistävää vaikutusta.
- **Subakuuttinen ja krooninen myrkyllisyys:** ei määrätty
- **Toksikologia lisätietoja:**
Asianmukaisessa käsittelyssä ja määräystenmukaisessa käytössä tuotteella ei kokemuksemme ja käytössäolevien tietojen mukaan ole terveydelle haitallisia vaikutuksia.
- **CMR-vaikutukset eli syöpää aiheuttavat, perimää vaurioittavat ja lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset**
Nykytiedon mukaan ei CMR-vaikutukset tunneta.

KOHTA 12: Tiedot vaarallisuudesta ympäristölle

- **12.1 Myrkyllisyys**
- **Vesimyrkyllisyys:** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- **12.2 Pysyvyys ja hajoavuus** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- **12.3 Biokertyvyys** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- **12.4 Liikkuvuus maaperässä** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- **Ekologia lisätietoja:**
- **Yleisohjeita:** WGK 1 (Oma luokitus): lievästi vettä vaarantava.
- **12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset**
- **PBT:** Ei voida käyttää.
- **vPvB:** Ei voida käyttää.

(jatkuu sivulla 6)

FI

Kauppanimike: ABS-M30i Model

(jatkuu sivulla 5)

- **12.6 Muut haitalliset vaikutukset** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

KOHTA 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

- **13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät**
- **Suositus:** Hävitettävä virallisten määräysten mukaisesti.
- **Euroopan jäteluetteloon**
Jätekuodinumero Euroopan jäteluettelon mukaisesti riippuu jätteen syntypaikasta ja prosessista.
- **Puhdistamattomat pakkaukset:**
- **Suositus:** Hävitettävä virallisten määräysten mukaisesti.

KOHTA 14: Kuljetustiedot

· 14.1 UN-numero
· ADR, IMDG, IATA	tarpeeton
· 14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi
· ADR, IMDG, IATA	tarpeeton
· 14.3 Kuljetuksen vaaraluokka
· ADR, IMDG, IATA
· luokka	tarpeeton
· 14.4 Pakkausryhmä
· ADR, IMDG, IATA	tarpeeton
· 14.5 Ympäristövaarat:	Ei voida käyttää.
· 14.6 Erityiset varotoimet käyttäjälle	Ei voida käyttää.
· 14.7 Kuljetus irtolastina Marpol 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti	Ei voida käyttää.
· Kuljetus/lisätietoja:	Ei vaarallinen aine ylläolevien asetusten mukaisesti
· UN "Model Regulation":	-

KOHTA 15: Lainsäädäntöä koskevat tiedot

- **15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö**
- **Kansalliset määräykset:**
- **Häiriömääräykset:** Direktiivi 96/82/EY ei sovelta.
- **15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi:** Kemikaaliturvallisuusarviointia ei ole tehty.

KOHTA 16: Muut tiedot

Annetut tiedot perustuvat tämänhetkisiin tietoihimme. Ne eivät kuitenkaan anna takuuta tuotteen ominaisuuksista eivätkä aikaansaa sopimuksellista oikeussuhdetta.

- **Näyttelyalue ohjelehti:**
C.S.B. GmbH Phone: ++49-2151 - 652086-0
Düsseldorfer Str. 113 Fax: ++49-2151 - 652086-9
D-47809 Krefeld

(jatkuu sivulla 7)

FI

Painatuspäivämäärä 07.03.2013

Tarkistus: 07.03.2013

Kauppanimike: ABS-M30i Model

(jatkuu sivulla 6)

· Lyhenteet ja lyhennykset:*ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)**IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods**IATA: International Air Transport Association**GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals**LC50: Lethal concentration, 50 percent**LD50: Lethal dose, 50 percent*

FI